

Męczeństwo sióstr katarzynek – ofiar sowieckiego terroru w 1945 roku

*Moją misją jest tu pozostać, pomóc chorym i starszym,
dzieciom i młodzieży*

*Martyrdom of the sisters of St. Catherine –
victims of the Soviet terror of 1945*

*My mission is to stay here, to help the sick and the elderly,
children and young people*

*Martirio delle Suore di Santa Caterina Vergine e Martire –
vittime del terrore sovietico nel 1945*

*La mia missione è quella di rimanere qui, per aiutare i ma-
lati e gli anziani, i bambini e i giovani.*

katalog wystawy / [exhibition catalogue](#) / [catalogo della mostra](#)

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Gdańsku

Gdańsk 2025

Zgromadzenie Sióstr św. Katarzyny

Zgromadzenie Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy założyła w 1571 r. w Braniewie 19-letnia Regina Protmann. Była to jej odpowiedź na szerzący się protestantyzm, liczne epidemie i ubóstwo. Kierowała nią też potrzeba zaradzenia analfabetyzmowi kobiet i poprawienia ich sytuacji społecznej.

Zgromadzenie zatwierdził biskup warmiński Marcin Kromer 18 marca 1583 r. w Lidzbarku Warmińskim, a 12 marca 1602 r. przedstawiciel papieża Klemensa VIII w Wilnie. Hasło sióstr brzmiało: „Jak Bóg chce”.

W ciągu czterech wieków działalności Zgromadzenie Sióstr św. Katarzyny było świadkiem wielu wojen

i zmian dziejowych, najtrudniejszy okazał się jednak dla niego końcowy etap II wojny światowej. Rok 1945 przyniósł katarzynkom najbardziej dotkliwe w ich historii straty. Zginęło wtedy 105 sióstr, w tym – w sposób bohaterski – piętnaście sióstr męczennic, a misja zgromadzenia została znacznie ograniczona.

Obecnie siostry pracują w Polsce, na Litwie i Białorusi, w Rosji, Niemczech, Brazylii, Afryce Zachodniej (Togo, Kamerun, Benin), a także na Haiti i Filipinach. Od 1953 r. dom generalny znajduje się w Grottaferrata koło Rzymu.

Congregation of the Sisters of St. Catherine

The Congregation of the Sisters of St. Catherine the Virgin and Martyr was founded in 1571 in Braniewo by 19-year-old Regina Protmann. It was her response to the spread of Protestantism, numerous epidemics, and poverty. She was also driven by the need to remedy women's illiteracy and improve their social situation.

The congregation was approved by the Bishop of Warmia, Marcin Kromer, on 18 March 1583 in Lidzbark Warmiński, and on 12 March 1602 by the representative of Pope Clement VIII in Vilnius. The sisters' motto was: "As God wills".

During the four centuries of its activity, the Congregation of the Sisters of St. Catherine witnessed many wars and historical changes,

but its most difficult period was the final stage of World War II. The year 1945 brought the sisters of St. Catherine the most painful losses in their history. In that period, 105 sisters died, including fifteen martyred sisters who suffered heroic death, and the mission of the congregation was significantly limited.

Currently, the sisters work in Poland, Lithuania, Belarus, Russia, Germany, Brazil, West Africa (Togo, Cameroon, Benin), as well as in Haiti and the Philippines. Since 1953, the motherhouse has been located in Grottaferrata near Rome.

Congregazione delle Suore di Santa Caterina VM

La Congregazione delle Suore di Santa Caterina Vergine e Martire fu fondata nel 1571 a Braniewo dalla diciannovenne Regina Protmann. Fu la sua risposta alla diffusione del protestantesimo, alle numerose epidemie e alla povertà. Era anche spinta dalla necessità di combattere l'analfabetismo delle donne e di migliorare la loro situazione sociale.

Essa fu approvata dal Vescovo di Varmia, Marcin Kromer, il 18 marzo 1583 a Lidzbark Warmiński, e il 12 marzo 1602 da un rappresentante di Papa Clemente VIII a Vilnius. Il motto delle suore era: "Come Dio vuole".

Nel corso dei suoi quattro secoli di attività, la Congregazione delle Suore di Santa Caterina ha attraversato guerre, rivoluzioni e profondi

mutamenti storici. Tuttavia, la fase conclusiva della Seconda Guerra Mondiale rappresentò senza dubbio il periodo più drammatico e doloroso della sua storia. Nel 1945, la Congregazione subì le perdite più gravi mai registrate: 105 suore furono uccise, tra cui quindici che offrirono la propria vita in modo eroico e sono oggi ricordate come martiri. Questo tragico evento segnò anche una drastica riduzione dell'attività missionaria della comunità.

Attualmente le suore lavorano in Polonia, Lituania e Bielorussia, Russia, Germania, Brasile, Africa occidentale (Togo, Camerun, Benin, Burkina Faso), Haiti e Filippine. Dal 1953, la casa generalizia si trova a Grottaferrata, vicino a Roma.

➤ Klasztor sióstr św. Katarzyny w Braniewie, do 1945 r. siedziba zarządu generalnego zgromadzenia (ZŚK).

The monastery of the sisters of St. Catherine in Braniewo, until 1945 the seat of the general administration of the congregation (ZŚK).

Convento delle Suore di Santa Caterina a Braniewo, fino al 1945 sede del governo generale della congregazione (ZŚK).

✚ Święta Katarzyna z Aleksandrii, dziewica i męczennica, patronka zgromadzenia (ZŚK).

Saint Catherine of Alexandria, virgin and martyr, patroness of the congregation (ZŚK).

Santa Caterina d'Alessandria, vergine e martire, patrona della congregazione (ZŚK).

➔ Regina Protmann (1852–1913), założycielka Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny, beatyfikowana przez Jana Pawła II w Warszawie 13 czerwca 1999 r. (ZŚK).

Regina Protmann (1852–1913), founder of the Congregation of the Sisters of St. Catherine, beatified by John Paul II in Warsaw on 13 June 1999 (ZŚK).

Regina Protmann (1852–1913), fondatrice della Congregazione delle Suore di Santa Caterina, beatificata da Papa Giovanni Paolo II a Varsavia il 13 giugno 1999 (ZŚK).

Zniewolenie, nie wyzwolenie

Podbój Mazur, Warmii i Pomorza przez Armię Czerwoną 1944-1945

Od jesieni 1944 r. nacierająca od wschodu armia sowiecka ogłaszała, że wyzwala polskie ziemie od niemieckiej okupacji, a dowództwo przedstawiało swoim żołnierzom Warmię, Mazury i Pomorze jako „Germanię”. Nawet tam, gdzie nie toczyły się żadne walki, po przejściu Armii Czerwonej zniszczeniu ulegało 20–80 proc. zabudowy.

Tam, gdzie wkroczyła Armia Czerwona, plagą stawały się przede wszystkim gwałty. Zagrożone były kobiety w każdym wieku, niezależnie od stanu i profesji, w tym siostry zakonne. O skali problemu

świadczy fakt, że do 1946 r. w całej Polsce aż 10 proc. kobiet zarażonych zostało chorobami wenerycznymi. Na Mazurach odsetek ten sięgał 50 proc.

Nawet po zainstalowaniu nowej władzy ludność nie mogła czuć się bezpiecznie. Sowieci kradli wszystko, czego zapragnęli, a skala rabunków i przemocy, których dopuszczali się czerwonoarmiści, jest niemożliwa do ustalenia. Już w 1946 r. szacowano, że 60 proc. przestępstw nie było zgłaszanych, wiele z nich nie zostało też należycie udokumentowanych.

Enslavement, not liberation

The Red Army's march through Masuria, Warmia and Pomerania 1944-1945

Since the autumn of 1944, the Soviet army, advancing from the east along the entire length of the front, had been announcing that it was liberating Polish lands from German occupation, and the command presented Warmia, Masuria and Pomerania to its soldiers as “Germania”. The Red Army soldiers were strengthened in this belief by the German names of towns on the maps they had. Even in places where there were no fights, the Red Army left 20–80 percent of the buildings destroyed.

Wherever the Red Army entered, rapes became the main plague. Women of all ages, regard-less of status and profession, including nuns, were at risk. The scale of the problem is evi-denced

by the fact that by 1946, as many as 10 percent of women in Poland were infected with venereal diseases. In Masuria, this amount reached as much as 50 percent.

Even after the establishment of new govern-ment the popula-tion could not feel safe. The Soviets stole everything they wanted, and the newly formed militia was unable to stop them. In addition, elements of industrial infrastructure were taken to the Soviet Union. The scale of the robberies and violence committed by the Red Army is impossible to determine. As early as 1946, it was estimated that 60 percent of crimes were not reported, and many of them were not properly documented.

Schiavitù, non liberazione

La marcia dell'Armata Rossa attraverso la Masuria, la Varmia e la Pomerania 1944-1945

Dall'autunno del 1944, l'esercito sovietico, avanzando da est lungo tutto il fronte, proclamava di liberare i territori polacchi dall'occupazione tedesca. Il comando militare sovietico presentava ai propri soldati la Varmia, la Masuria e la Pomerania come territori appartenenti alla “Germania”. Questa convinzione era rafforzata dalla toponomastica tedesca riportata sulle mappe in loro possesso. Anche nelle aree in cui non si verificarono scontri diretti, il passaggio dell'Armata Rossa causò la distruzione di una quota compresa tra il 20% e l'80% degli edifici.

Ovunque l'Armata Rossa fece il suo ingresso, gli stupri divennero una vera e propria piaga. Donne di ogni età, indipendentemente dallo status sociale o dalla professione – comprese le suore – erano esposte al rischio di violenza sessuale. La gravità del fenomeno è

testimoniata dal fatto che, nel 1946, ben il 10 % delle donne in tutta la Polonia risultava infetto da malattie veneree. Nella regione della Masuria, tale percentuale raggiungeva il 50 %.

Neppure dopo l'insediamento del nuovo governo la popolazione poté sentirsi al sicuro. I soldati sovietici si appropriavano liberamente di beni di ogni tipo, mentre la milizia appena costituita non era in grado di opporsi. Inoltre, parte dell'infrastruttura industriale polacca fu smantellata ed esportata in Unione Sovietica. L'entità delle rapine e delle violenze commesse dall'Armata Rossa è difficile da quantificare con precisione. Già nel 1946 si stimava che una quota significativa – circa il 60 % – dei crimini non fosse mai stata denunciata, e molti episodi risultavano privi di una documentazione adeguata.

↑ Tablica z napisem: „Oto ona, przeklęta Germania” witająca czerwonoarmistów u wrót Pomorza (domena publiczna).

A board with the inscription “Here she is, cursed Germania” welcoming the Red Army soldiers at the gates of Pomerania (public domain).

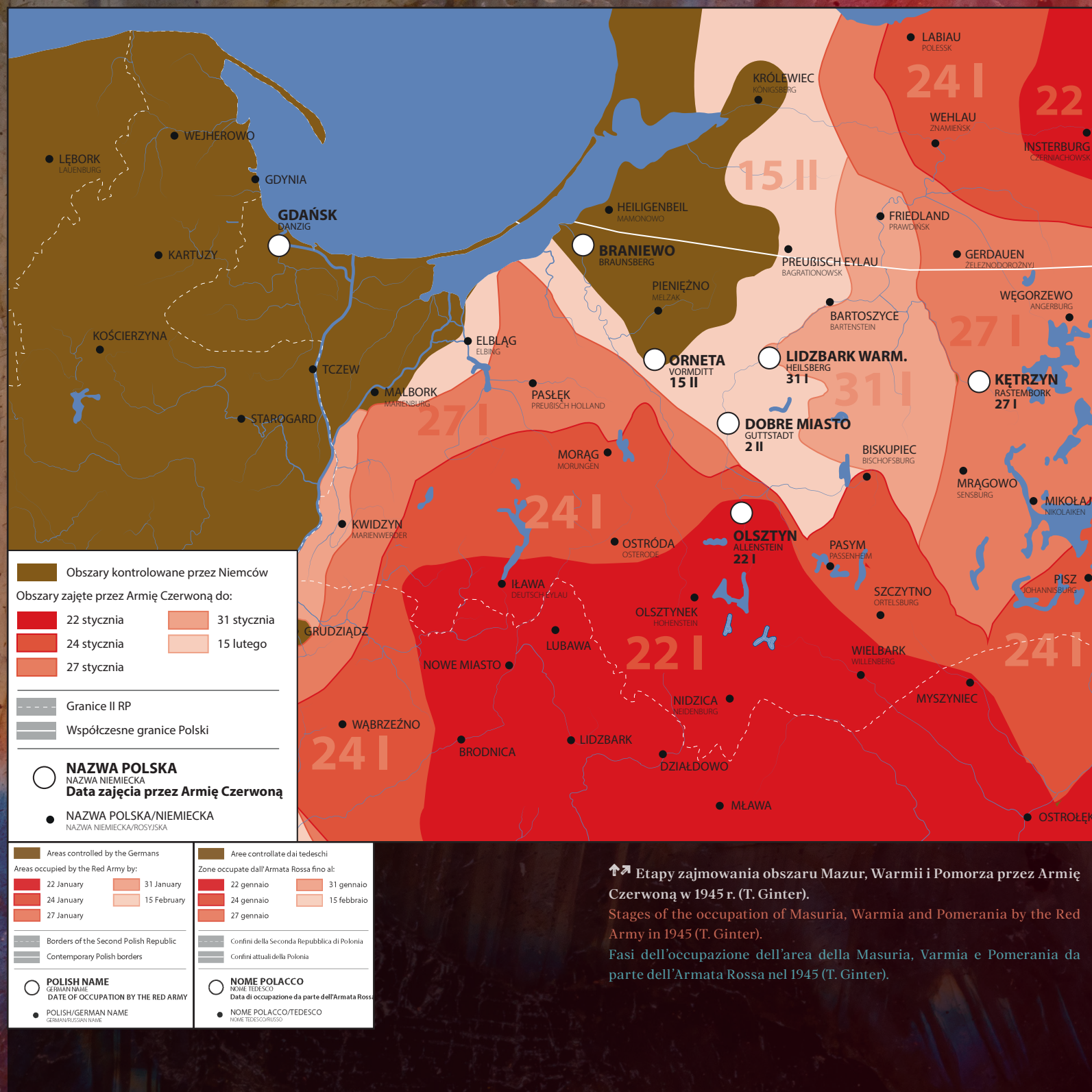
Targa con l’iscrizione “Eccola, maledetta Germania” che accoglie l’Armata Rossa alle porte della Pomerania (fonte di pubblico dominio).

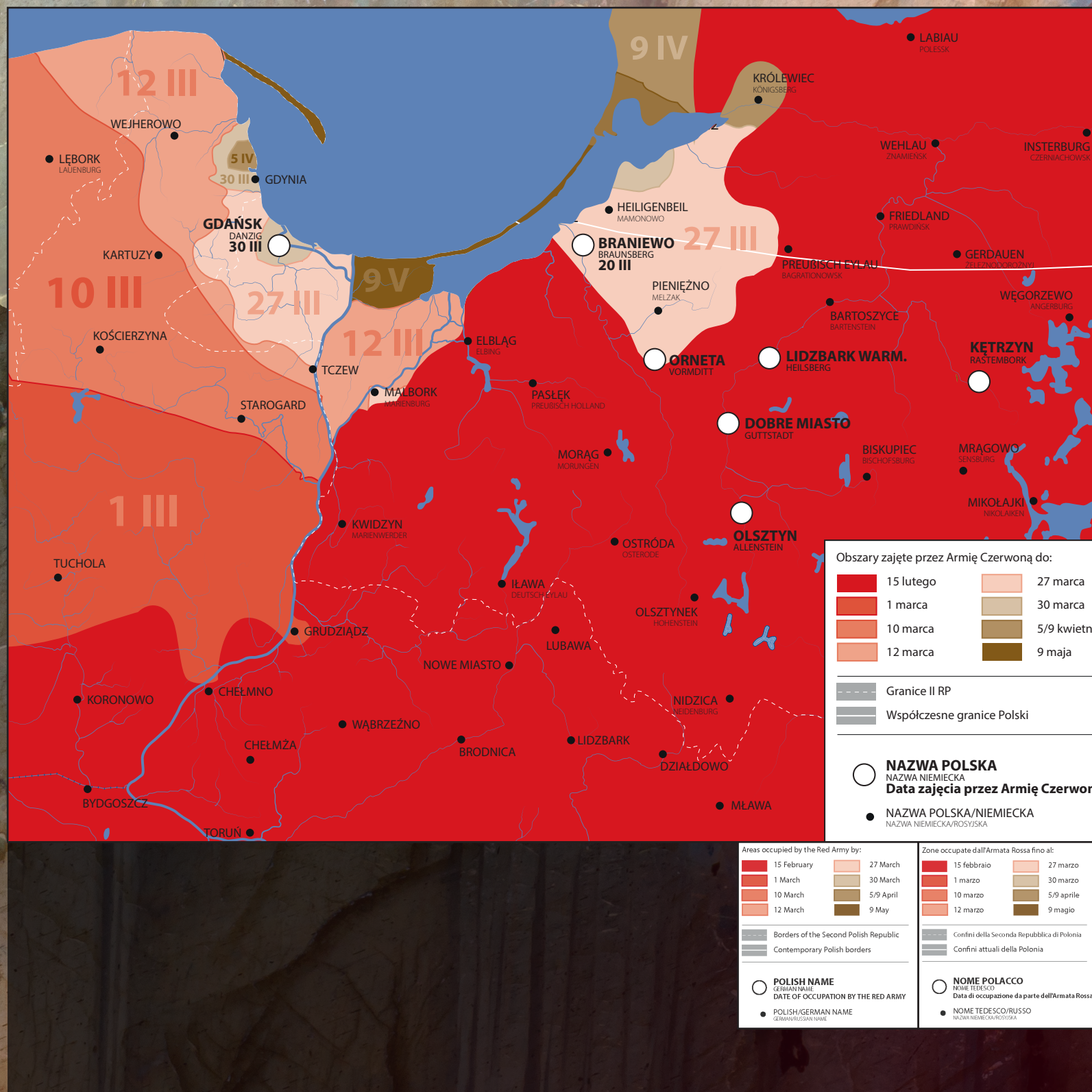
→ Sowietcy żołnierze napastują kobietę. Fotografia wykonana w Małopolsce (domena publiczna).

Soviet soldiers assaulting a woman. Photo taken in Lesser Poland (public domain).

Soldati sovietici molestano una donna. Fotografia scattata in Małopolska (fonte di pubblico dominio).

1945

ZNIEWOLENIE
NIEWYZWOLENIE

Ratowały chorych za cenę swego życia

(Olsztyn, Szpital Mariacki, 21-22 stycznia 1945 r.)

Żołnierze Armii Czerwonej stali już u wrót Olsztyna, gdy wieczorem 21 stycznia 1945 r. rozpoczęto ewakuację pacjentów ze szpitala. Personel świecki wraz z pracującymi tam siostrami katarzynkami przez całą noc podejmował próby ratowania chorych.

22 stycznia Sowieci zdobyli miasto. Rozpoczęło się brutalne prześladowanie ludności cywilnej. W szpitalu

została zamordowana s. Maria Krzysztofa Klomfass. Walczyła w obronie czystości.

Tego samego dnia w okolicach dworca głównego zastrzelono s. Marię Liberię Domnick, gdy szukała pomocy dla dzieci z oddziału szpitalnego.

They saved the sick at the cost of their lives

(Olsztyn, City Hospital, 21-22 January 1945)

Red Army soldiers were already at the gates of Olsztyn when the evacuation of patients from the hospital began.

It was the evening of 21 January 1945. The lay staff, together with the sisters of St. Catherine who worked there, all night long endeavoured to save the sick.

On 22 January, the Soviets captured the city. Brutal persecution of the civilian population began. Sister Maria Krzysztofa Klomfass was murdered in the hospital. She had fought to defend honour and chastity. That same day, Sister Maria Liberia Domnick was shot near the main train station while seeking help for children from the hospital ward.

Hanno salvato i malati a costo della vita

(Olsztyn Ospedale municipale, 21-22 gennaio 1945)

I soldati dell'Armata Rossa erano già alle porte di Olsztyn quando, la sera del 21 gennaio, ebbe inizio l'evacuazione dei pazienti dall'ospedale municipale. Per tutta la notte, il personale laico e le suore di Santa Caterina, in servizio presso la struttura, si adoperarono con ogni mezzo per mettere in salvo i malati.

Il 22 gennaio i sovietici con-quistarono la città dando inizio alla brutale persecuzione della popolazione civile. Suor Maria Christophora Klomfass fu uccisa in ospedale dopo aver lottato per difendere la propria castità. Lo stesso giorno, suor Maria Liberia Domnick fu uccisa a colpi d'arma da fuoco nei pressi della stazione ferroviaria principale mentre cercava aiuto per i bambini del reparto ospedaliero.

S. Maria Krzysztofa

- Marta Klomfass, lat 42
- ur. 19 VIII 1903 r. w Raszagu k. Biskupca Reszelskiego na Warmii
- śluby zakonne: 25 IV 1928 r. w Braniewie
- pielęgniarka
- pracowała w Sząbruku, Fromborku, Bartągu, Barczewie i Olsztynie
- zm. 22 I 1945 r. w Olsztynie

S. Maria Krzysztofa

- Marta Klomfass, aged 42
- born 19 VIII 1903 in Raszåg near Biskupiec Reszelski in Warmia
- religious vows: 25 IV 1928 in Braniewo
- nurse
- worked in Sząbruk, Frombork, Bartåg, Barczewo and Olsztyn
- died 22 I 1945 in Olsztyn

Suor Maria Christophora

- Marta Klomfass, 42 anni
- Nacque il 19 VIII 1903 a Raszåg vicino a Biskupiec Reszelski nella Varmia
- Professione dei voti: 25 IV 1928 a Braniewo
- Infermiera
- Lavorò a Sząbruk, Frombork, Bartåg, Barczewo e Olsztyn
- Morì il 22 I 1945 ad Olsztyn

↑ Sala dla dzieci w Szpitalu Miejskim w Olsztynie, przed 1945 r. (ZŚK).

Children's room at the City Hospital in Olsztyn, before 1945 (ZŚK).

La sala dei bambini dell'ospedale municipale di Olsztyn, prima del 1945 (ZŚK).

W szpitalu pojawiła się horda mongolskich żołnierzy, machając zakrzywionymi szablami przed naszymi oczami.

[...] Wszystkie siostry i my trzymałyśmy się mocno. Żołnierze próbowali wyrywać z grupy zakonnice, a kiedy żadnej nie mogli chwycić, zrobili to w bardzo gwałtowny sposób. Zrywano welony, kopano, bito karabinem po głowie...

s. Maria Angela Fishan

A horde of Mongol soldiers appeared at the hospital, waving curved sabres before our eyes. [...] All of the sisters held each other tightly. The soldiers tried to tear the nuns away from the group, and when they could not catch any of them, they got very violent. Veils were torn off, the women were kicked, hit in the head with rifles. There was a lot of blood.

s. Maria Angela Fishan

Un'orda di soldati mongoli è apparsa nell'ospedale, agitando sciabole ricurve davanti ai nostri occhi. [...] Tutte le sorelle e noi ci siamo tenute strette. I soldati hanno cercato di allontanare le suore dal gruppo e, quando non sono riusciti ad afferrarne nessuna, lo hanno fatto in modo molto violento. Sono stati strappati i veli, sono stati presi a calci, sono stati picchiati sulla testa con un fucile. C'era molto sangue.

s. Maria Angela Fishan

↑ Szpital Miejski w Olsztynie, przed 1945 r. (ZŚK).
City Hospital in Olsztyn, before 1945 (ZŚK).
Ospedale municipale di Olsztyn, prima del 1945 (ZŚK).

Siostra M. Liberia próbowała opiekować się wszystkimi w bunkrze przy dworcu. [...] Widząc pilną potrzebę i słysząc płacz dzieci, nie bacząc na niebezpieczeństwo dla siebie, wyszła na zewnątrz, by [...] znaleźć coś do jedzenia i picia. [...] Tym razem, gdy opuściła bunkier, już nie powróciła. Zginęła od śmiertelnego strzału.

s. Maria Ancilla Kitzner

Sister M. Liberia tried to take care of everyone in the bunker at the station. [...] Seeing the urgent need and hearing the children crying, despite the danger to herself, she went outside to [...] find something to eat and drink. [...] This time, when she left the bunker, she never returned. She died from a fatal shot.

s. Maria Ancilla Kitzner

Suor M. Liberia cercava di prendersi cura di tutti nel rifugio vicino alla stazione [...] Vedendo l'urgenza e sentendo i bambini piangere, senza badare al pericolo per se stessa, uscì all'esterno per [...] cercare qualcosa da mangiare e da bere. [...] Quella volta però non fece ritorno: fu colpita a morte da un proiettile.

s. Maria Ancilla Kitzner

S. Maria Liberia

- Maria Domnick, lat 41
- ur. 12 X 1904 r. w Klewnie k. Reszla na Warmii
- śluby zakonne: 20 X 1932 r. w Braniewie
- pielęgniarka
- pracowała w Trzciel (ziemia lubuska), Sztumie i Olsztynie
- zm. 22 I 1945 r. w Olsztynie

S. Maria Liberia

- Maria Domnick, aged 41
- born 12 X 1904 in Klewno near Reszel in Warmia
- religious vows: 20 X 1932 in Braniewo
- nurse
- worked in Trzciel (Lubusz Land), Sztum and Olsztyn
- died 22 I 1945 in Olsztyn

Suor Maria Liberia

- Maria Domnick, 41 anni
- Nacque il 12 ottobre 1904 a Klewno, vicino a Reszel, nella Varmia
- Professione religiosa: 20 X 1932 a Braniewo
- Infermiera
- Lavorò a Trzciel, Sztum e Olsztyn
- Morì il 22 I 1945 r. ad Olsztyn

Zsyłka na „niehumaną ziemię”

(Olsztyn, 22 stycznia 1945 r.)

Po wkroczeniu żołnierzy sowieckich do gmachu Szpitala Maria-ckiego w Olsztynie siostry katarzynki były bite i ośmieszane, dokonywano też na nich zbiorowych gwałtów. Następnie wtrącono je do więzienia w Olsztynie.

Od 3 lutego 1945 r. więźniarki kierowano do obozu przejściowego NKWD w Ciechanowie, skąd w lutym

i marcu zostały skierowane do łagrów w głąb Związku Sowieckiego.

Siostra Maria Maurycja Margenfeld zmarła w obozie w Tule, s. Maria Tiburtia Mischke w łagrze Osanowo-Dubowoje w obwodzie wołogodzkiem, a s. Maria Leonis Müller w nieznanym miejscu w głębi ZSRS.

Deportation to the “inhuman land”

(Olsztyn, 22 January 1945)

After Soviet soldiers entered the building of the City Hospital in Olsztyn, the sisters of St. Catherine were beaten, ridiculed, and gang raped. They were then thrown into prison in Olsztyn.

From 3 February 1945, the prisoners were being sent to the NKVD transit camp in Ciechanów, from which in February and March they were transported to Soviet gulags deep inside the Soviet Union.

Sister Maria Maurycja Margenfeld died in the camp in Tula, sister Maria Tiburtia Mischke in the Osanovo-Dubovoye gulag in the Vologda region, and sister Maria Leonis Müller in an unknown location deep inside Russia.

S. Maria Tiburtia

- Cecylia Mischke, lat 57
- ur. 27 X 1888 r. w Krokowie na Warmii
- śluby zakonne: 12 X 1909 r. w Braniewie
- pielęgniarka
- pracowała w Biskupcu Reszelskim i Klewkach na Warmii
- zm. ok. 7 VIII 1945 r. w łagrze w Osanowo-Dubowoje (ZSRS)

Deportazione in “terra disumana”

(Olsztyn, 22 gennaio 1945)

Dopo l'ingresso dei soldati sovietici nell'edificio dell'ospedale municipale di Olsztyn, le suore di Santa Caterina furono picchiate, umiliate e sottoposte a violenze sessuali di gruppo. Quindi furono gettate nella prigione locale.

Dal 3 febbraio, le prigioniere furono trasferite nel campo di transito dell'NKVD a Ciechanów, da cui, tra i mesi di febbraio e marzo, furono deportate nei gulag sovietici nelle zone profonde dell'Unione Sovietica.

Suor Maria Mauritia Margenfeld morì nel campo di Tule, suor Maria Tiburtia Mischke nel gulag di Osanovo Dubovoe nel distretto di Vologda e suor Maria Leonis Müller in una località sconosciuta nelle remote regioni della Russia.

S. Maria Tiburtia

- Cecylia Mischke, aged 57
- born 27 X 1888 in Krokowo in Warmia
- religious vows: 12 X 1909 in Braniewo
- nurse
- worked in Biskupiec Reszelski and Klewki in Warmia
- died ca. 7 VIII 1945 in a camp in Osanovo-Dubovoye (USSR)

Suor Maria Tiburtia

- Cecylia Mischke, 57 anni
- Nacque il 27 X 1888 a Krokowo nella Varmia
- Professione religiosa: 12 X 1909 a Braniewo
- Infermiera
- Lavorò a Biskupiec Reszelski e Klewki nella Varmia
- Morì il 7 agosto 1945 in un gulag a Osanovo-Dubovoe (URSS).

S. Maria Maurycja

- Anna Margenfeld, lat 41
- ur. 24 IV 1904 r. w Sawitach k. Braniewa
- śluby zakonne: 20 X 1932 r. w Braniewie
- pielęgniarka i dietetyk
- pracowała w Berlinie i Olsztynie
- zm. 7 IV 1945 r. w łagrze w Tule (ZSRS)

S. Maria Maurycja

- Anna Margenfeld, aged 41
- born 24 IV 1904 in Sawity near Braniewo
- religious vows: 20 X 1932 in Braniewo
- nurse and dietician
- worked in Berlin and Olsztyn
- died 7 IV 1945 in a camp in Tula (USSR)

Suor Maria Mauritia

- Anna Margenfeld, 41 anni
- Nacque il 24 IV 1904 a Sawity vicino a Braniewo
- Professione religiosa: 20 X 1932 a Braniewo
- Infermiera e nutrizionista
- Lavorò a Berlino e Olsztyn
- Morì il 7 IV 1945 nel gulag di Tula (URSS)

Siostra M. Tiburtia w obozie [w Tule] usługiwała ciężko chorym, lecz tam, z powodu braku lekarstw i różnych ograniczeń stosowanych przez lekarzy, trudno jej było pomóc chorym i cierpiącym. Bardzo ją to bolało.

s. Maria Anysia Radtke

Sister M. Tiburtia ministered to the seriously ill in the camp [in Tula], but there, because of the lack of medicines and various restrictions imposed by doctors, it was difficult for her to help the sick and suffering. This pained her greatly.

s. Maria Anysia Radtke

Suor M. Tiburtia nel campo [di Tula] assisteva i malati gravi, ma lì, per la mancanza di medicine e a causa delle varie restrizioni applicate dai medici, le era difficile aiutare i malati e i sofferenti. Soffriva molto

s. Maria Anysia Radtke

S. Maria Leonis

- Käthe Elisabeth Müller, lat 32
- ur. 3 II 1913 r. w Gdańsku
- śluby zakonne: 2 V 1938 r. w Braniewie
- studiowała farmację na Uniwersytecie Albrechta w Królewcu
- wychowawca młodzieży
- pracowała w Lidzbarku Warmińskim, Braniewie, Reszlu i Olsztynie
- zm. 5 VI 1945 r. w nieznanym łagrze w ZSRS

S. Maria Leonis

- Käthe Elisabeth Müller, aged 32
- born 3 II 1913 in Gdańsk
- religious vows: 2 V 1938 in Braniewo
- studied pharmacy at the University of Königsberg
- youth educator
- worked in Lidzbark Warmiński, Braniewo, Reszel and Olsztyn
- died 5 VI 1945 in an unknown camp in USSR

Suor Maria Leonis

- Käthe Elisabeth Müller, 32 anni
- Nacque il 3 II 1913 a Danzica
- Professione religiosa: 2 V 1938 a Braniewo
- Studiò farmacia all'Università Albrecht di Königsberg
- Educatrice giovanile
- Lavorò ad Lidzbark Warmiński, Braniewo, Reszel e Olsztyn
- Morì il 5 VI 1945 in un gulag sconosciuto dell'URSS

W tej strasznej chwili [...] uklękliśmy na materacu w piwnicy szpitala, ściskając się rękami i schylając głowy. Bez względu na żołnierze zdarli nam welony, ciągnęli nas za włosy, kopali i uderzali karabinem, próbowali nas rozdzielić. Pomimo tego naszego ścisku i głośnego krzyku, brutalnie wyrwali siostry: M. Maurycję, M. Tiburtię i M. Leonis, które przetrzymywali przez całą noc. [...] Dopiero o świcie powróciły do nas z miejsca tortur całkiem wyczerpane i zmaltretowane. To była okropna noc

s. Maria Betha Jungk

At that terrible moment [...] we knelt on a mattress in the hospital basement, clasping our hands and bowing our heads. The ruthless soldiers tore off our veils, pulled our hair, kicked and hit us with rifles, tried to separate us. Despite our tight grip and loud screams, they brutally tore away our sisters: M. Maurycja, M. Tiburtia and M. Leonis, whom they held captive all night. [...] Only at dawn did they return to us from a place of torture, completely exhausted and battered. It was a horrible night.

s. Maria Betha Jungk

In quel momento terribile [...] ci inginocchiammo su un materasso nel seminterrato dell'ospedale, stringendoci con le mani e chinando il capo. I soldati spietati ci strapparono i veli, ci trascinarono per i capelli, ci presero a calci e a colpi di fucile, cercarono di separarci. Nonostante la nostra resa e le forti grida, trascinarono brutalmente fuori le sorelle M. Mauritia, M. Tiburtia e M. Leonis, trattenendole per tutta la notte. [...] Solo all'alba tornarono da noi dal luogo di tortura completamente esauste e malconce. Fu una notte terribile.

s. Maria Betha Jungk

Ciągnięte za samochodem

(Kętrzyn, 27 stycznia 1945 r.)

Dwie siostry katarzynki pracujące w Kętrzynie zajmowały się środowiskową opieką pielęgniarską, edukacją dzieci i młodzieży oraz troską o kościół parafialny pw. św. Katarzyny. Wobec nagłych wydarzeń związanych ze zbliżaniem się Armii Czerwonej i chaotycznej ucieczki części mieszkańców, one pozostały na miejscu.

Wojsko sowieckie zajęło miasto 27 stycznia 1945 r. Pomimo braku oporu ludność prześladowano, palono domy, niszczone infrastrukturę. Tego dnia zostały zamordowane siostry Maria Adelgard Bönigk i Maria Sekundina Rautenberg.

Pulled behind a car

(Kętrzyn, 27 January 1945)

Two sisters of St. Catherine work-ing in Kętrzyn were involved in community nursing care, education of children and youth, and care for the parish church of St. Catherine. Due to sudden events related to the approach of the Red Army and the chaotic escape of some residents, they remained in the city. The Soviet army captured Kętrzyn on 27 January 1945.

Despite the lack of resistance, the population was persecuted, houses were burned, and infrastructure was destroyed. Sisters Maria Adelgard Bönigk and Maria Sekundina Rautenberg were murdered on that day.

Trascinate dietro un'auto

(Kętrzyn, 27 gennaio 1945)

Le due suore di Santa Caterina che lavoravano a Kętrzyn fornivano assistenza infermieristica alla comunità, si occupavano dell'educazione dei bambini e dei giovani e curavano la chiesa parrocchiale di Santa Caterina.

A causa degli eventi improvvisi legati all'avvicinamento dell'Armata Rossa e alla fuga caotica di alcuni abitanti, decisero di rimanere sul posto. L'esercito sovietico occupò la città il 27 gennaio. Nonostante l'assenza di resistenza, la popolazione fu perseguitata, le case bruciate e le infrastrutture distrutte. Quel giorno furono uccise le sorelle Maria Adelgard Bönigk e Maria Sekundina Rautenberg.

S. Maria Sekundina

- Barbara Rautenberg, lat 58
- ur. 23 XII 1887 r. w Gołogórze na Warmii
- śluby zakonne: 29 IV 1912 r. w Braniewie
- pielęgniarka
- pracowała w Berlinie, Brzegu (Dolny Śląsk), Olsztynie, Królewcu i Kętrzynie
- zm. 27 I 1945 r. w Kętrzynie

S. Maria Sekundina

- Barbara Rautenberg, aged 58
- born 23 XII 1887 in Gołogóra in Warmia
- religious vows: 29 IV 1912 in Braniewo
- nurse
- worked in Berlin, Brzeg (Lower Silesia), Olsztyn, Königsberg and Kętrzyn
- died 27 I 1945 in Kętrzyn

Suor Maria Sekundina

- Barbara Rautenberg, 58 anni
- Nacque il 23 XII 1887 a Gołogóra, nella Varmia
- Emise i voti religiosi il 29 IV 1912 a Braniewa
- Infermiera
- Lavorò a Berlino, Brzeg, Olsztyn, Königsberg e Kętrzyn
- Morì il 27 I 1945 a Kętrzyn

Siostry, będące w stroju zakonnym i z różańcem, zostały poddane długiemu przesłuchaniu, po to, aby je złamać. Pomimo tego, okrutnie męczone, nie zaparły się swojej wiary. [...] W opinii ludzkiej wszystko zawarto w słowach: strasznie zamordowane.

fragment listu nieznanego księdza z Gerlachsheim (Badenia)
do ks. Petera Lengsfelda z Tybingi, 16 lipca 1957 r.

The sisters, dressed in nun garb and holding rosaries, were subjected to a long interrogation that was intended to break them. Despite being cruelly tortured they did not renounce their faith. [...] The totality of the people's opinion is contained in the words: horribly murdered.

fragment of a letter from an unknown priest from Gerlachsheim (Baden)
to father Peter Lengsfeld from Tübingen, 16 July 1957

Le suore, che erano in abito religioso e con un rosario, furono sottoposte a un lungo interrogatorio per farle cedere. Nonostante ciò, crudelmente tormentate, non rinnegarono la loro fede. [...] L'opinione umana ha racchiuso tutto nelle parole: orribilmente assassinate.

Estratto di una lettera di un sacerdote sconosciuto di Gerlachsheim
(Baden) a don Peter Lengsfeld di Tubinga, 16 luglio 1957.

S. Maria Adelgard

- Agata Eufemia Bönigk, lat 45
- ur. 5 II 1900 r. w Starym Targu na Powiślu
- śluby zakonne: 20 IV 1926 r. w Braniewie
- nauczycielka, wychowawca dzieci i młodzieży
- pracowała w Braniewie, Lidzbarku Warmińskim i Kętrzynie
- zm. 27 I 1945 r. w Kętrzynie

S. Maria Adelgard

- Agata Eufemia Bönigk, aged 45
- born 5 II 1900 in Stary Targ in Powiśle
- religious vows: 20 IV 1926 in Braniewo
- teacher, educator of children and youth
- worked in Braniewo, Lidzbark Warmiński and Kętrzyn
- died 27 I 1945 in Kętrzyn

Suor Maria Adelgard

- Agata Eufemia Bönigk, 45 anni
- Nacque il 5 II 1900 a Stary Targ
- Voti religiosi: 20 aprile 1926 a Braniewo
- Insegnante, educatrice di bambni e giovani
- Lavorò a Braniewo, Lidzbark Warmiński e Kętrzyn
- Morì il 27 I 1945 a Kętrzyn

Jedna z kobiet znalazła zamordowane siostry leżące na ziemi, zakrwawione, w porwanym habicie z butelką tkwiącą w pochwie.

s. Maria Ubalda Gorczyńska

One of the women found the murdered sisters lying on the ground, covered in blood, with their habits torn and bottles stuck in their vaginas.

s. Maria Ubalda Gorczyńska

Una donna trovò le sorelle morte distese a terra, insanguinate, con un abito strappato e una bottiglia infilata nella vagina.

s. Maria Ubalda Gorczyńska

↑ s. Maria Adelgard wśród mieszkańców Kętrzyna (ZŚK).

S. Maria Adelgard among the inhabitants of Kętrzyn (ZŚK).

s. Maria Adelgard tra gli abitanti di Kętrzyn (ZŚK).

Miejscowi ludzie mówili, że Rosjanie wyrwali różaniec obu zakonnicom, zawiązali go na ich szyi i w tym stanie przywiązali je do samochodu, a następnie ciągnęli po ulicy, aż do chwili śmierci.

s. Maria Benedicta K.

Local people said that the Russians had snatched the rosaries from the two nuns, tied them around their necks, and then tied them to a car and dragged them along the street until they died.

s. Maria Benedicta K.

La gente del posto raccontò che i sovietici strapparono il rosario alle due suore, glielo misero al collo e, in questo stato, le legarono a un'auto trascinandole per strada fino a farle morire.

s. Maria Benedicta K.

Zbrodnia w refektarzu

(Lidzbark Warmiński, 2 lutego 1945 r.)

Jednostki III Frontu Białoruskiego weszły do Lidzbarka Warmińskiego 31 stycznia 1945 r. Nastąpiła okupacja miasta.

2 lutego grupa żołnierzy Armii Czerwonej wtargnęła do klasztoru sióstr św. Katarzyny, w którym mieszkało 25 sióstr. Dom zapelniali uchodźcy. Oficerowie urządzili w nim swoją tymczasową kwaterę.

Tego wieczora, po znęcaniu się fizycznym i psychicznym nad siostrami, zastrzelono siostry Marię Anicetę Skibowską, Marię Gebhardę Schröter i Marię Sabinellę Angrick.

Cruel crime in the refectory

(Lidzbark Warmiński, 2 February 1945)

Units of the 3rd Belorussian Front entered Lidzbark Warmiński on 31 January 1945. The occupation of the city began.

On 2 February, a group of Red Army soldiers broke into the convent of the sisters of St. Catherine, where 25 sisters lived. The house was filled with refugees. The officers set up their temporary quarters in the building.

That evening, after physically and psychologically abusing the sisters, they shot sisters Maria Aniceta Skibowska, Maria Gebharda Schröter and Maria Sabinella Angrick.

Crimine nel refettorio

(Lidzbark Warmiński, 2 febbraio 1945)

Le unità del 3° Fronte Bielorusso entrarono ad Lidzbark Warm. il 31 gennaio 1945 occupandola.

Il 2 febbraio un gruppo di soldati dell'Armata Rossa invase il convento delle Suore di Santa Caterina, dove vivevano 25 suore. La casa si riempì di rifugiati. Gli ufficiali vi stabilirono i loro alloggi temporanei.

Quella sera, dopo aver abusato fisicamente e psicologicamente delle suore, le sorelle Maria Aniceta Skibowska, Maria Gebharda Schröter e Maria Sabinella Angrick furono uccise a colpi di pistola.

→ Klasztor sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Lidzbarku Warmińskim, przed 1945 r. (ZŚK).

Convent of the Sisters of St. Catherine the Virgin and Martyr in Lidzbark Warmiński, before 1945 (ZŚK).

Convento delle Suore di Santa Caterina Vergine e Martire a Lidzbark Warm., prima del 1945, vista da dietro (ZŚK).

S. Maria Aniceta

- Klara Skibowska, lat 63
- ur. 12 VIII 1882 r. w Bartągu na Warmii
- śluby zakonne: 25 IV 1905 r. w Braniewie
- pielęgniarka
- pracowała w Elblągu, Olsztynie, Berlinie, Pieniężnie, Ornecie, Mrągowie, Lidzbarku Warmińskim
- zm. 2 II 1945 r. w Lidzbarku Warmińskim

S. Maria Aniceta

- Klara Skibowska, aged 63
- born 12 VIII 1882 in Bartąg in Warmia
- religious vows: 25 IV 1905 in Braniewo
- nurse
- worked in Elbląg, Olsztyn, Berlin, Pieniężno, Orneta, Mrągowo and Lidzbark Warmiński
- died 2 II 1945 in Lidzbark Warmiński

Suor Maria Aniceta

- Klara Skibowska, 63 anni
- Nacque il 12 VIII 1882 a Bartąg nella Varmia
- Emise i voti religiosi: 25 IV 1905 a Braniewo
- Infermiera
- Lavorò a Elbląg, Olsztyn, Berlino, Pieniężno, Orneta, Mrągowo, Lidzbark Warm.
- Morì il 2 II 1945 a Lidzbark Warm.

S. Maria Sabinella

- Rosalia Angrick, lat 65
- ur. 29 IX 1880 r. w Dąbrowie na Warmii
- śluby zakonne: 3 IV 1902 r. w Braniewie
- pielęgniarka, przełożona wspólnoty zakonnej
- pracowała w Braniewie, Sątopy, Lidzbarku Warmińskim
- zm. 2 II 1945 r. w Lidzbarku Warmińskim

S. Maria Sabinella

- Rosalia Angrick, aged 65
- born 29 IX 1880 in Dąbrowa in Warmia
- religious vows: 3 IV 1902 in Braniewo
- nurse, superior of the religious community
- worked in Braniewo, Sątopy and Lidzbark Warmiński
- died 2 II 1945 in Lidzbark Warmiński

Suor Maria Sabinella

- Rosalia Angrick, 65 anni
- Nacque il 1 XII 1880 a Karszewo, nella Varmia
- Professione religiosa: 26 II 1918 a Braniewo
- Infermiera
- Lavorò a Lidzbark Warm.
- Morì il 2 II 1945 ad Lidzbark Warm.

S. Maria Gebharda

- Maria Schröter, lat 59
- ur. 1 XII 1886 r. w Karszewie na Warmii
- śluby zakonne: 26 II 1918 r. w Braniewie
- pielęgniarka
- pracowała w Lidzbarku Warmińskim
- zm. 2 II 1945 r. w Lidzbarku Warmińskim

S. Maria Gebharda

- Maria Schröter, aged 59
- born 1 XII 1886 in Karszewo in Warmia
- religious vows: 26 II 1918 in Braniewo
- nurse
- worked in Lidzbark Warmiński
- died 2 II 1945 in Lidzbark Warmiński

Suor Maria Gebharda

- Maria Schröter, 59 anni
- Nacque il 29 IX 1880 a Dąbrowa nella Varmia
- Voti religiosi: 3 IV 1902 a Braniewo
- Infermiera, superiora di comunità religiosa
- Lavorò a Lidzbark Warm.
- Morì il 2 II 1945 a Lidzbark Warm.

Okolo stu uchodźców znalazło schronienie w naszym klasztorze [...]. Nagle rozległa się wiadomość: Rosjanie włamali się do domu! [...] Wysocy rangą oficerowie zajęli pokoje gościnne. [...] W tym czasie inni żołnierze splądrowali cały dom.

Nagle drzwi się otworzyły i wszedł oficer z rewolwerem, chichocząc ironicznie na swój sposób. [...] Wykrzykiwał pełen wściekłości, awanturując się, kilkakrotnie okrzykiwał siostry z szyderczym i złośliwym wyrazem twarzy. Podchodząc bliżej, szarpał je i próbował wyciągnąć ze zwartej grupy, zrywał im welony z głowy i wyrywał różańce. W końcu, nie mogąc poradzić sobie z M. Anicetą, szybko się odwrócił i zastrzelił naszą kochaną siostrę. [...] Rosjanin wszedł z refektarza. W tym czasie siostra M. Gebharda podeszła do niej [...] i zaczęła na głos modlić się aktami strzelistymi. [...] Do pokoju wrócił zabójca. Spojrzał na modlącą się zakonnicę, oburzył się i strzelił do niej, trafiając w serce. Siostra zmarła natychmiast [...]. Gdy zabójca wszedł po raz trzeci do refektarza, dalej nas szarpał. Potem podszedł do okna, [...] nagle odwrócił się i strzelił w siostrę M. Sabinellę. [...] Trafił w tętnicę szyjną, a krew trysnęła nad głowami.

s. Maria Majella Niederländer

About a hundred refugees found shelter in our monastery [...]. Suddenly, we heard the news: Russians have broken into the house! [...] High-ranking officers occupied the guest rooms. [...] Meanwhile, other soldiers plundered the entire house.

Suddenly, the door opened and an officer with a revolver entered, chuckling ironically. [...] He shouted in rage, circling around the sisters with a mocking and malicious expression on his face. Coming closer, he grabbed them and tried to pull them out of the tight group, tore off their veils and snatched away their rosaries. Finally, unable to subdue M. Aniceta, he quickly turned around and shot our dear sister. [...] The Russian left the refectory. At that time, sister M. Gebharda approached her [...] and began an ejaculatory prayer aloud. [...] The killer returned to the room. He looked at the praying nun, indignant, and shot her in the heart. The sister died instantly [...]. When the killer entered the refectory for the third time, he continued to pull and shove us. Then he went to the window, [...] suddenly turned around, and shot sister M. Sabinella. [...] He hit the carotid artery, and blood spurted above our heads.

s. Maria Majella Niederländer

Un centinaio di persone trovarono rifugio nel nostro monastero [...]. All'improvviso giunse la notizia: i russi erano entrati in casa! [...] Ufficiali di alto rango occuparono le stanze degli ospiti. [...] In quel momento, altri soldati misero a soqquadro l'intera casa.

Improvvisamente la porta si aprì ed entrò un ufficiale con una pistola, ridacchiando ironicamente nel suo modo di fare. [Gridò pieno di rabbia, si azzuffò e girò più volte intorno alle sorelle con un'espressione ghignante e maligna sul volto. Avvicinandosi, strattonò e cercò di tirarle fuori dal gruppo compatto, strappò loro il velo dalla testa e strappò i loro rosari. Infine, non potendo affrontare M. Aniceta, si voltò rapidamente e sparò alla nostra cara sorella. Il russo uscì dal refettorio [...]. In quel momento, suor M. Gebharda le si avvicinò [...] e cominciò a pregare ad alta voce gli atti di elevazione. [...] L'assassino tornò nella stanza. Guardò la suora in preghiera, si indignò e le sparò, colpendola al cuore. La suora morì all'istante [...]. Quando l'assassino entrò nel refettorio per la terza volta, continuò a strattonarci. Poi si avvicinò alla finestra, [...] si girò improvvisamente e sparò a suor M. Sabinella. [...] colpendole la carotide. Il sangue sgorgò schizzando le nostre teste.

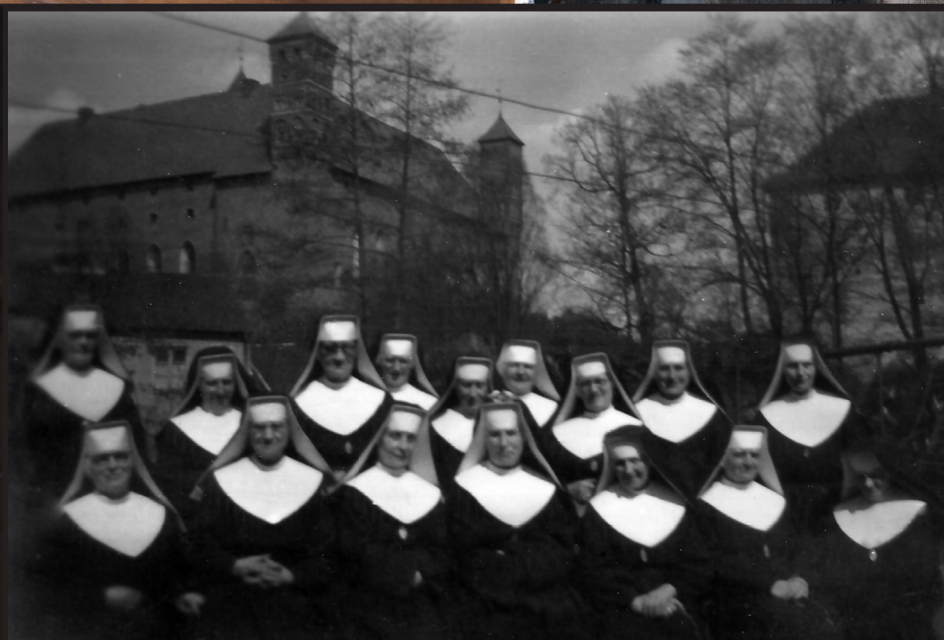
s. Maria Majella Niederländer

→ Wspólnota sióstr katarzynek w Lidzbarku Warmińskim, przed 1945 r. (ZŚK).

Community of the Sisters of St. Catherine in Lidzbark Warmiński, before 1945 (ZŚK).

Comunità delle suore di Santa Caterina a Lidzbark Warm., prima del 1945 (ZŚK).

Bestialstwo w Ornecie

(Orneta, 14 lutego 1945 r.)

Żołnierze Armii Czerwonej, którzy 14 lutego 1945 r. wkroczyli do Ornety, weszli również do budynków szpitalnych, w którym pozostali najciężiej chorzy. W wyniku pobicia, gwałtów i wielokrotnego maltretowania zginęły trzy siostry katarzynki: Maria Bona Pestka, Maria Gunhild Steffen i Maria Rolanda Abraham.

Bestiality in Orneta

(Orneta, 14 February 1945)

The Red Army soldiers who captured Orneta on 14 February 1945 entered the hospital buildings, where the most seriously ill patients remained. As a result of beatings, rapes and repeated abuse, three of the sisters of St. Catherine died: Maria Bona Pestka, Maria Gunhild Steffen and Maria Rolanda Abraham.

Bestialità a Orneta

(Orneta 14 febbraio 1945)

I soldati dell'Armata Rossa che fecero ingresso a Orneta il 14 febbraio entrarono anche negli edifici dell'ospedale per tubercolotici, dove si trovavano i malati più gravi. A causa di percosse, stupri e ripetuti maltrattamenti, morirono tre sorelle di Santa Caterina: Maria Bona Pestka, Maria Gunhild Steffen e Maria Rolanda Abraham.

↓ Pozostałości po zespole szpitalnym w Ornecie, widok obecny (ZŚK).

The remains of the hospital buildings in Orneta, current view (ZŚK).

I resti dell'ospedale per tubercolotici di Orneta, vista attuale (ZŚK).

← Komplex budynków szpitalnych w Ornet, przed 1945 r. (ZŚK).
Hospital buildings in Ornet, before 1945 (ZSK).
Il complesso degli edifici dell'ospedale per i malati di tubercolosi di Ornet, prima del 1945 (ZSK).

Maltretowali cierpiące na gruźlicę siostry, które i tak już były słabe. Nie oszczędzili siostry M. Bony, najbardziej słabej i bliskiej śmierci. Katalowali i znęcali się nad nią w bestialski sposób. [...]

Wielkiego cierpienia doświadczyła siostra M. Gunhilda. Pierwszy strzał trafił ją w klatkę piersiową. [...] Drugi strzał trafił w obojczyk, a trzeci w przedramię. Bardzo ją torturowali i gwałcili. Była w rozdzierającym bólu, wyczerpana i słaba.

Siostra Rolanda do końca broniła się przed gwałtem, została za to okrutnie pobita. Jej twarz stała się niebiesko-zielona i puchła tak bardzo, że wydawała się nie do poznania. Jej oczy były całe przekrwione.

Potem jeszcze została zgwałcona. Znosiła to wszystko z wielką cierpliwością, ufając Bogu, aż do chwili śmierci, która przyszła po wielu tygodniach cierpienia.

s. Maria Bibiana Prothmann

They abused the sisters suffering from tuberculosis, who were already weak. They did not spare sister M. Bona, the weakest and close to death. They tortured and abused her in a bestial way. [...]

Sister M. Gunhilda experienced great suffering. The first shot hit her in the chest. [...] The second shot hit her collarbone, and the third went into her forearm. They tortured and raped her very badly. She was in excruciating pain, exhausted and weak.

Sister Rolanda defended herself against rape until the end, but was beaten cruelly for it. Her face turned blue-green and swelled so much that it seemed unrecognizable. Her eyes were bloodshot. Then she was raped again.

She endured it all with great patience, trusting in God, until the moment of death, which came after many weeks of suffering.

s. Maria Bibiana Prothmann

Ci fu ordinato di evacuare. [...] Aspettammo per vedere quale prova ci sarebbe stata riservata. Dopo tutto, non potevamo lasciare i malati gravi senza alcuna cura e assistenza quando cadevano nelle mani dei sovietici.

Maltrattarono le sorelle affette da tubercolosi, che erano già deboli. Non risparmiarono suor M. Bona, la più debole e prossima alla morte. La torturarono e abusarono di lei in modo bestiale. [...]

Suor M. Gunhild soffrì molto. Il primo colpo la colpì al petto. [...] Il secondo la colpì alla clavicola e il terzo all'avambraccio. La torturarono e violentarono a lungo. Aveva dolori atroci, era esausta e debole.

Suor Rolanda si difese dallo stupro fino alla fine e fu crudelmente picchiata per questo. Il suo volto divenne verde-blu e si gonfiò a tal punto da sembrare irriconoscibile. I suoi occhi erano tutti iniettati di sangue. Poi fu ancora violentata. Sopportò tutto questo con grande pazienza, confidando in Dio, fino alla morte, avvenuta dopo molte settimane di sofferenza.

s. Maria Bibiana Prothmann

S. Maria Bona

- Anna Pestka, lat 40
- ur. 1905 r.
- śluby zakonne: 30 IV 1932 r. w Braniewie
- pracowała w biurze Szpitala Miejskiego w Olsztynie
- zm. 1 V 1945 r. w Ornecie

S. Maria Bona

- Anna Pestka, aged 40
- born 1905
- religious vows: 30 IV 1932 in Braniewo
- worked in the office of the City Hospital in Olsztyn
- died 1 V 1945 in Orneta

Suor Maria Bona

- Anna Pestka, 40 anni
- Nacque il 1905 r.
- Emise i voti religiosi: 30 IV 1932 a Braniewo
- Lavorò nell'ufficio dell'ospedale municipale di Olsztyn
- Morì il 1 V 1945 a Orneta

S. Maria Rolanda

- Maria Abraham, lat 31
- ur. 17 VI 1914 r. w Tolkmicku
- śluby zakonne: 2 V 1938 r. w Braniewie
- pielęgniarka
- pracowała we Fromborku
- zm. 25 VI 1945 r. w Ornecie

S. Maria Rolanda

- Maria Abraham, aged 31
- born 17 VI 1914 in Tolkmicko
- religious vows: 2 V 1938 in Braniewo
- nurse
- worked in Frombork
- died 25 VI 1945 in Orneta

Suor Maria Rolanda

- Maria Abraham, 31 anni
- Nacque il 17 giugno 1914 a Tolkmicko
- Professione religiosa: 2 V 1938 a Braniewo
- Infermiera
- Lavorò a Frombork
- Morì il 25 VI 1945 a Orneta

S. Maria Gunhild

- Dorothea Steffen, lat 27
- ur. 2 IX 1918 r. w Woli Wilkńskiej na Warmii
- śluby zakonne: 26 X 1939 r. w Braniewie
- nauczycielka
- pracowała w Braniewie i Olsztynie
- zm. 30 V 1945 r. w Ornecie

S. Maria Gunhild

- Dorothea Steffen, aged 27
- born 2 IX 1918 in Wola Wilknicka in Warmia
- religious vows: 26 X 1939 in Braniewo
- teacher
- worked in Braniewo and Olsztyn
- died 30 V 1945 in Orneta

Suor Maria Gunhild

- Dorothea Steffen, 27 anni
- Nacque il 2 IX 1918 a Wola Wilknicka nella Varmia
- Professione dei voti: 26 X 1939 a Braniewo
- Insegnante
- Lavorò a Braniewo e Olsztyn
- Morì il 30 V 1945 a Orneta

*Gdyby ktoś tego nie widział i nie był świad-
kiem tych faktów, nie uwierzyłby nigdy, jak
ci ludzie, niczym bestie, rzucili się na za-
konnice, z najbardziej bestialską przemocą
i złością.*

s. Maria Bibiana Prothmann

*Someone who had not seen and witnessed these facts would
never believe how these people, like beasts, threw themselves
at the nuns, with the most brutal violence and anger.*

s. Maria Bibiana Prothmann

*Se qualcuno non avesse visto e testimoniato questi fatti, non
avrebbe mai creduto a come queste persone, come bestie,
si scagliarono sulle suore, con la violenza e la rabbia più
bestiali.*

s. Maria Bibiana Prothmann

Pod ciosami karabinów

(Gdańsk, marzec-czerwiec 1945 r.)

Wobec nadciągania Armii Czerwonej w stronę Braniewa wszyscy mieszkańcy zostali zmuszeni do opuszczenia miasta. 22 lutego 1945 r. osiemdziesiąt sióstr katarzynek skierowało się z klasztoru w Braniewie do portów morskich, ostatniej już drogi ucieczki.

Część z nich dotarła do Gdańska, gdzie pod koniec marca stały się świadkami sowieckiej inwazji na miasto i prześladowania jego mieszkańców.

5 czerwca w wyniku pobicia przez żołnierzy sowieckich śmierć poniosła s. Maria Caritina Fahl.

Under the blows of rifles

(Gdańsk, March-June 1945)

With the Red Army approaching Braniewo, all residents were forced to leave the city. On 22 February 1945, eighty sisters of St. Catherine headed from the convent in Braniewo to the seaports, their last escape route. Some of them reached Gdańsk, where at the end of March they witnessed the Soviet invasion of the city.

Despite the official end of World War II in May, the situation of the civilian population did not improve. The Red Army continued to destroy Gdańsk and persecute its residents.

On 5 June, sister Maria Caritina Fahl was killed as a result of a beating administered by Soviet soldiers.

Sotto i colpi dei fucili

(Danzica, marzo-giugno 1945)

Con l'avanzata dell'Armata Rossa verso Braniewo, tutti gli abitanti furono costretti a lasciare la città. Il 22 febbraio 1945, ottanta suore di Santa Caterina si diressero dal convento di Braniewo verso i porti marittimi, la loro ultima via di fuga.

Alcuni di loro raggiunsero Danzica, dove assistettero all'invasione sovietica della città alla fine di marzo. Nonostante la fine

ufficiale della Seconda guerra mondiale nel mese di maggio, la situazione della popolazione civile non migliorò. L'Armata Rossa continuò a distruggere Danzica e a perseguitare i suoi abitanti.

Il 5 giugno 1945, suor Maria Charitina Fahl morì a causa di un pestaggio da parte dei soldati sovietici.

S. Maria Caritina

- Jadwiga Fahl, lat 58
- ur. 10 III 1887 r. w Miejskiej Woli na Warmii
- śluby zakonne: 29 IV 1912 r. w Braniewie
- nauczycielka w Kętrzynie, sekretarka generalna i wikaria generalna w Braniewie
- zm. 5 VI 1945 r. w Gdańsku

S. Maria Caritina

- Jadwiga Fahl, aged 58
- born 10 III 1887 in Miejska Wola in Warmia
- religious vows: 29 IV 1912 in Braniewo
- teacher in Kętrzyn, general secretary and vicar general in Braniewo
- died 5 VI 1945 in Gdańsk

Suor Maria Charitina

- Jadwiga Fahl, 58 anni
- Nacque il 10 III 1887 a Miejska Wola nella Varmia
- Professione religiosa: 29 IV 1912 a Braniewo
- Insegnante a Kętrzyn, segretaria generale e vicaria generale a Braniewo
- Morì il 5 VI 1945 a Danzica

↓ Gmach szpitala katolickiego NMP na Dolnym Mieście w Gdańsku otwarty w 1853 r. w dawnym Dworze Uphagenów znajdującym się przy skrzyżowaniu ulic Śluza (dziś Kieturakisa) i Łąkowej (FdGiP).
The building of the Catholic Hospital of the Blessed Virgin Mary in the Lower Town in Gdańsk, opened in 1853 in the former Uphagen Manor House located at the intersection of Śluza (today Kieturakisa) and Łąkowa streets (FdGiP)

L'edificio dell'Ospedale Cattolico della Beata Vergine Maria nella Città Bassa di Danzica fu fondato nel 1853 nell'ex maniero degli Uphagen, situato all'incrocio tra le vie Śluza (oggi Kieturakis) e Łąkowa (FdGiP).

Najgorsze było to, że prawie każdej nocy byliśmy nękane i molestowane przez Rosjan. Jedyne, co można było zrobić, to głośno krzyczeć wszystkie razem.

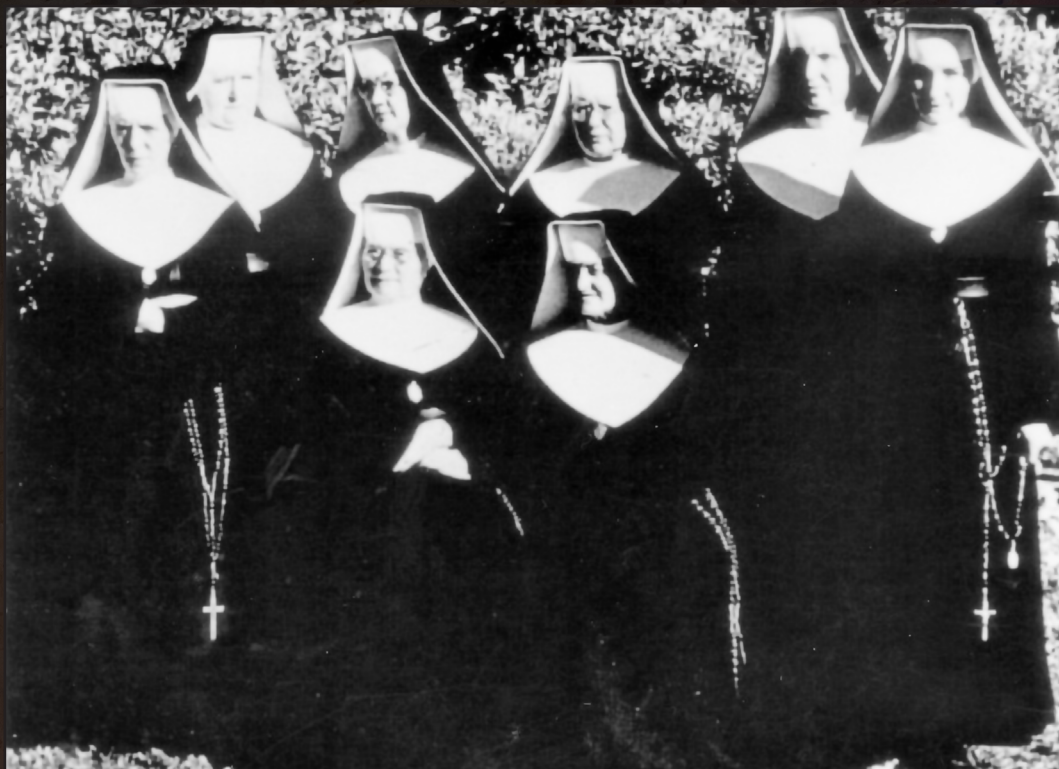
s. Maria Eugenia Hippler

The worst thing was that almost every night we were harassed and molested by Russians. The only thing we could do was to scream loudly together.

s. Maria Eugenia Hippler

La cosa peggiore era che quasi tutte le notti venivamo molestate e infastidite dai sovietici. L'unica cosa da fare era gridare forte tutte insieme.

s. Maria Eugenia Hippler

← Ostatni zarząd generalny w Braniewie, lata 40. XX w. Siedzą od lewej: matka generalna s. Maria Arkadia Schmalenbach i s. Maria Caritina Fahl (ZSK).

The last general administration in Braniewo, 1940s. Seated from the left: mother general sister Maria Arkadia Schmalenbach and sister Maria Caritina Fahl (ZSK).

Ultimo governo generale a Braniewo, anni '40. Sedute da sinistra: la madre generale sr. Maria Arkadia Schmalenbach e sr. Maria Charitina Fahl (ZSK).

Zostałyśmy dosłownie przytłoczone przez Rosjan. Byłam naocznym świadkiem morderstwa siostry M. Caritiny. Nasze przełożone pragnęły chronić nowicjuszek i stanęły przed nimi. Wówczas żołnierze bili je kolbami karabinów. Zwłaszcza wikaria generalna M. Caritina Fahl była bita w taki sposób, że krew trysnęła z jej ust i nosa. W konsekwencji zmarła dwa lub trzy dni później.

Potem chciałyśmy uchronić jej ciało przed żołnierzami sowieckimi, aby go nie zeszpecili. Umieściłyśmy je w papierowym worku i na małym wózku zawiozłyśmy na cmentarz.

s. Maria Hiltrudis Clemens

We were literally overwhelmed by the Russians. I was an eyewitness to the murder of sister M. Caritina. Our superiors wanted to protect the novices and stood before them. Then the soldiers beat them with rifle butts. The vicar general M. Caritina Fahl in particular was beaten in such a way that blood spurted from her mouth and nose. As a result, she died two or three days later.

We wanted to protect her body from the Soviet soldiers, so that they would not disfigure it. We put it in a paper bag and took it to the cemetery on a small cart.

s. Maria Hiltrudis Clemens

Fummo letteralmente sopraffatti dai sovietici. Fui testimone oculare dell'omicidio di suor M. Charitina. I nostri superiori volevano proteggere le novizie e si misero davanti a loro. Poi i soldati le picchiarono con il calcio dei fucili. Soprattutto la vicaria generale M. Charitina Fahl fu picchiata in modo tale che il sangue le sgorgò dalla bocca e dal naso, morendo due o tre giorni dopo.

Poi tentammo di proteggere il suo corpo dai soldati sovietici perché non lo sfigurassero. Lo mettemmo in un sacco di carta e lo portammo al cimitero su un piccolo carrello.

s. Maria Hiltrudis Clemens

Pobita na śmierć, ponieważ nosiła habit

(Dobre Miasto–Hawa–Piła, listopad 1945 r.)

W pierwszych miesiącach po zakończeniu wojny na terenach dawnych Prus Wschodnich panował chaos. Rozpoczęły się tzw. dzikie wysiedlenia dotychczasowych mieszkańców oraz systematyczny napływ ludności polskiej z Kresów Wschodnich. Siostra Maria Xaveria Rohwedder została zmuszona do opuszczenia

Dobrego Miasta. W listopadzie 1945 r. w wagonie kolejowym, podczas kontroli na stacji w Hławie, została pobita przez radzieckiego żołnierza, który próbował dokonać na niej gwałtu. Zmarła w drodze, dojeżdżając do Piły.

Beaten to death for wearing a habit

(Dobre Miasto, Hawa, Piła, November 1945)

In the first months after the end of the war, chaos reigned in the former East Prussia. The so-called "wild expulsions" of the previous inhabitants began, as well as the systematic influx of Polish people from the Eastern Borderlands. Sister Maria Xaveria Rohwedder was forced to leave Dobre Miasto.

In November 1945, in a rail-way carriage, during a check at the station in Hawa, she was beaten by a Soviet soldier who tried to rape her. She died on the way, having reached the city of Piła.

Picchiata a morte perché indossava l'abito religioso

(Dobre Miasto, Hawa, Piła novembre 1945)

Nei primi mesi dopo la fine della guerra, nei territori dell'ex Prussia orientale regnava il caos. Iniziarono le cosiddette deportazioni selvagge degli abitanti esistenti e l'afflusso sistematico di polacchi dai confini orientali. Suor Maria Xaveria Rohwedder fu costretta a lasciare Dobre Miasto.

Nel novembre 1945, in una carrozza ferroviaria, durante un'ispezione alla stazione di Hawa, fu picchiata da un soldato sovietico che cercò di violentarla. Morì durante il viaggio, arrivando a Piła.

siostra Maria Xaveria

- Maria Rohwedder, lat 63
- ur. 25 V 1882 r. w Płoskini na Warmii
- śluby zakonne: 24 IV 1907 r. w Braniewie
- nauczycielka, formatorka młodzieży zakonnej, przełożona wspólnot
- pracowała w Braniewie, Ornecie, Dobrym Mieście
- zm. 25 XI 1945 r. w Pił

S. Maria Xaveria

- Maria Rohwedder, aged 63
- born 25 V 1882 in Płoskinia in Warmia
- religious vows: 24 IV 1907 in Braniewo
- teacher, formator of religious youth, superior of communities
- worked in Braniewo, Orneta, Dobre Miasto
- died 25 XI 1945 in Piła

Suor Maria Xaveria

- Maria Rohwedder, 63 anni
- Nacque il 25 V 1882 a Płoskinia nella Varmia
- Emise i voti religiosi il 24 IV 1907 a Braniewo
- Insegnante, formatrice della gioventù religiosa, superiora di comunità
- Lavorò a Braniewo, Orneta, Dobre Miasto
- Morì il 25 XI 1945 a Piła

Jechaliśmy całymi godzinami, aż w nocy pociąg zatrzymał się na stacji w Iławie, gdzie weszli do wagonu rosyjscy i polscy żołnierze. Jeden Rosjanin zaraz rzucił się na siostrę M. Xaverię i chciał ją tam zgwałcić wobec wszystkich podróżujących. Wtedy siostra raptownie zaczęła się bronić. Napastnikowi nie udało się ten zamiar, więc z wściekłością rzucił ją na ziemię, zaczął znęcać się nad nią, uderzając ją mocno kolbą karabinu w brzuch i po biodrach [...]. Pociąg ruszył dalej i dojechał do Piły, gdzie staliśmy na bocznicy pięć dni i pięć nocy. Siostra M. Xaveria była cierpliwa i spokojna.

Później powiedziała: Niedługo umrę. Naprawdę chętnie umrę. Po czym odmówiła „Ojcze nasz” i kolejne „Ojcze nasz” za tego, który sprawił jej to wielkie cierpienie. [...] Po upływie około godziny od momentu, gdy zaczęła się modlić, zmierzyłam jej puls, już nie żyła.

Maria Dokter

We travelled for hours until the train stopped at night at the station in Iława, where Russian and Polish soldiers entered the carriage. One Russian immediately threw himself at sister M. Xaveria and wanted to rape her right there in front of all the passengers. Then the sister suddenly began to defend herself. The attacker failed in this attempt, so he furiously threw her to the ground, began to abuse her, hitting her hard with the butt of his rifle in the stomach and hips [...]. The train moved on and reached Piła, where we stood on a siding for five days and five nights.

Sister M. Xaveria was patient and calm. Then she said: I will die soon. I will die willingly. Then she said an “Our Father” and another “Our Father” for the one who had caused her such great suffering. [...] About an hour after she had begun to pray, I took her pulse; she was already dead.

Maria Dokter

All'arrivo ad Olsztyn, tutti i nostri effetti personali ci furono rapidamente sottratti. Viaggiammo per ore, finché la sera il treno si fermò alla stazione di Iława. Qui, nella carrozza entrarono soldati sovietici e polacchi. Un militare sovietico si gettò immediatamente su suor M. Xaveria tentando di violentarla davanti a tutti i viaggiatori presenti. All'improvviso la sorella iniziò a difendersi. L'aggressore non riuscì nel suo intento, così la gettò a terra con rabbia e cominciò ad abusare di lei, colpendola duramente allo stomaco e sui fianchi con il calcio del fucile [...]. Il treno proseguì e raggiunse Piła, dove restammo sul binario di raccordo per cinque giorni e cinque notti. Suor M. Xaveria rimase paziente e calma.

Più tardi pronunciò le seguenti parole: Morirò presto. Sono davvero disposta a morire. Poi recitò un “Padre Nostro” e un altro “Padre Nostro” per colui che le aveva causato questa grande sofferenza. [...] Circa un'ora dopo che aveva iniziato a pregare, le sentii il polso: era già morta.

Maria Dokter

→ S. Maria Xaveria z grupą postulantek. Braniewo, 1924 r. (ZŚK).

S. Maria Xaveria with a group of postulants. Braniewo, 1924 (ZŚK).

S. Maria Xaveria con un gruppo di postulanti. Braniewo, 1924 (ZŚK).

← Dobro Miasto, widok na bazylikę kolegiacką Najświętszego Zbawiciela i Wszystkich Świętych, przełom lat 40. i 50. XX w. (domena publiczna).

Dobro Miasto, view of the Collegiate Basilica of the Holy Savior and All Saints, turn of the 1950s (public domain).

Dobro Miasto, vista della basilica collegiale del Santissimo Salvatore e di Tutti i Santi, fine anni Quaranta e inizio anni Cinquanta. (fonte di pubblico dominio).

Wydobyć z niepamięci. Poszukiwanie szczątków męczennic

(Gdańsk, Olsztyn, Orneta, lipiec–grudzień 2020 r.)

Znamy miejsca pochówku tylko sześciu spośród piętnastu męczennic. Ich odnalezienie wymagało specjalistycznych prac, które podjęło Biuro Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięi Narodowej.

Szczałki zostały przebadane w Zakładzie Medycyny Sądowej w Gdańsku. Po ekshumacji spoczęły

na cmentarzu zakonnym w Braniewie we wspólnym grobowcu.

Wszystkie czynności odbywały się zgodnie z dekretem Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych w Rzymie z 1 sierpnia 2017 r., wydanym na prośbę Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny.

Searching for the remains of the martyrs

(Gdańsk, Olsztyn, Orneta, July–December 2020)

We know the burial places of only six of the fifteen martyrs. Finding them required specialist work undertaken by the Office of Search and Identification of the Institute of National Remembrance. The remains were examined at the Department of Forensic Medicine in Gdańsk. After exhumation, they were laid to rest in the convent cemetery in Braniewo in a joint tomb.

All activities were carried out in accordance with the decree of the Dicastery for the Causes of Saints in Rome of 1 August 2017, issued at the request of the Congregation of the Sisters of St. Catherine.

Estratte dall'oblio. Ricerca dei resti delle martiri

(Danzica, Olsztyn, Orneta, luglio-dicembre 2020)

Conosciamo i luoghi di sepoltura solo di sei delle quindici martiri. Per trovarli è stato necessario un lavoro specialistico, intrapreso dall'Ufficio di ricerca e identificazione dell'Istituto per la memoria nazionale. I resti sono stati esaminati presso l'Istituto di medicina legale di Danzica. Dopo l'esumazione, sono stati depositi nel cimitero conventuale di Braniewo in una tomba comune.

Tutte le attività si sono svolte in conformità al decreto del Dicastero per le Cause dei Santi di Roma del 1° agosto 2017, emanato su richiesta della Congregazione delle Suore di Santa Caterina.

↓ Różaniec znaleziony przy s. Marii Caritinie w Gdańsku (BPiI).
Rosary found on sister Maria Caritina in Gdańsk (BPiI).
Il rosario religioso trovato vicino a suor Maria Charitina a Danzica (BPiI)

↑ Ekshumacja szczątków s. Marii Caritiny Fahl na starym cmentarzu przy kościele Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Gdańsku-Brętowie przy ul. Słowackiego 79. Gdańsk, 21–22 lipca 2020 r. (BPiI).
Exhumation of the remains of sister Maria Caritina Fahl at the old cemetery at the Church of Our Lady of Perpetual Help at 79 Słowackiego Street in Gdańsk-Brętowo, 21–22 July 2020 (BPiI).
Esumazione delle spoglie di Suor Maria Charitina Fahl nel vecchio cimitero della Chiesa di Nostra Signora del Perpetuo Soccorso a Danzica-Brętowo, via Słowackiego 79, Danzica, 21–22 luglio 2020 (BPiI).

↑ Ekshumacja szczątków s. Marii Krzysztofy Klomfass i s. Marii Liberii Domnick na dawnym cmentarzu szpitalnym u zbiegu ulic Mariańskiej i Lengowskiego w Olsztynie, 19–30 października 2020 r. (ZŚK).

Exhumation of the remains of sister Maria Krzysztofa Klomfass and sister Maria Liberia Domnick at the former hospital cemetery at the intersection of Mariańska and Lengowskiego streets in Olsztyn, 19–30 October 2020 (ZŚK).

Esumazione dei resti di Sr. Maria Christophora Klomfass e Sr. Maria Liberia Domnick nell'ex cimitero dell'ospedale all'incrocio tra le vie Mariańska e Lengowskiego a Olsztyn, 19-30 ottobre 2020 (ZŚK).

← Łuska z pistoletu TT, będącego na wyposażeniu Armii Czerwonej, znaleziona przy s. Marii Liberii Domnick w Olsztynie. Z tej broni otrzymała strzał w głowę (ZŚK). A shell from a TT pistol used by the Red Army, found with sister Maria Liberia Domnick in Olsztyn. She was shot in the head with such a weapon (ZŚK).

Un proiettile di una pistola TT, che faceva parte dell'equipaggiamento dell'Armata Rossa, trovato vicino a Sr. Maria Liberia Domnick a Olsztyn. La donna fu colpita alla testa da quest'arma (ZŚK).

↑ Ekshumacja szczątków s. Marii Bony Pestki, s. Marii Gunhild Steffen i s. Marii Rolandy Abraham na starym cmentarzu komunalnym przy ul. Braniewskiej w Ornecie, 7–11 grudnia 2020 r. (ZŚK).

Exhumation of the remains of sister Maria Bona Pestka, sister Maria Gunhild Steffen and sister Maria Rolanda Abraham at the old municipal cemetery at Braniewska Street in Orneta, 7–11 December 2020 (ZŚK).

Esumazione dei resti di Suor Maria Bona Pestka, Suor Maria Gunhild Steffen e Suor Maria Rolanda Abraham nel vecchio cimitero comunale di via Braniewska, Orneta, 7-11 dicembre 2020. (ZŚK).

↑ Fragmenty habitów zakonnych oraz medalik z wizerunkiem św. Katarzyny, dziewicy i męczennicy, patronki sióstr katarzynek (ZŚK).

Fragments of congregational habits and a medallion with the image of St. Catherine, virgin and martyr, patron saint of the sisters of St. Catherine (ZŚK).

Frammenti di abito religioso e un medaglione con l'immagine di Santa Caterina, vergine e martire, patrona delle Suore di Santa Caterina (ZŚK).

Błogosławione owoce

Siostra Maria Krzysztofa Klomfass i czternaście towarzyszek ze Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny, ofiary Armii Czerwonej, oddały w 1945 r. życie, stając w obronie mieszkańców Warmii i Mazur, broniąc wiary i ślubowanej czystości.

Społeczność Warmii, Mazur, Powiśla i Pomorza otrzymuje błogosławione, które pochodziły z tych terenów, pracowały pośród dzieci, młodzieży, osób

starszych i chorych. Poniosły śmierć męczeńską, pozostając przy wiernych, przerażonych i bezradnych wobec nadciągającego frontu.

Nie poddały się w obliczu nienawiści i przemocy. Były pielgrzymami nadziei, ratowały potrzebujących, niosły pokój i przebaczały swoim oprawcom. Dzisiaj również wstawiają się za nami.

Blessed fruits

Sister Maria Krzysztofa Klomfass and her fourteen companions from the Congregation of the Sisters of St. Catherine, victims of the Red Army, gave their lives in 1945 in defence of the inhabitants of Warmia and Masuria, defending their faith and vowed chastity.

The community of Warmia, Masuria, Powiśle and Pomerania receives the Blessed, who came from these areas, worked among children, youth, the elderly and the sick. They suffered martyrdom,

remaining with the faithful, terrified and helpless in the face of the approaching front.

They did not surrender in the face of hatred and violence. They were pilgrims of hope, they saved those in need, brought peace and forgave their tormentors. Today they also intercede on our behalf.

Frutti benedetti

Suor Maria Christophora Klomfass e quattordici compagne della Congregazione delle Suore di Santa Caterina, vittime dell'Armata Rossa, hanno dato la loro vita nel 1945, difendendo la popolazione di Varmia e Masuria, la loro fede e il loro voto di castità.

Gli abitanti della Varmia, della Masuria, zona a ridosso della Vistola e Pomerania accolgono le Beate, originarie di queste zone che lavoravano tra i bambini, i giovani, gli anziani e i malati.

Hanno subito una morte martiriale, rimanendo al fianco dei fedeli, terrorizzati e indifesi di fronte all'avvicinarsi del fronte.

Non si sono arrese di fronte all'odio e alla violenza. Sono state pellegrine di speranza, hanno soccorso i bisognosi, hanno portato la pace e hanno perdonato i loro oppressori. Oggi intercedono anche per noi.

*One oddały swoje życie za wiarę.
 Dziś wielu oddaje swoją wiarę za ułudę życia.*

*They gave their lives for faith.
 Today many give up their faith for the illusion of life*

*Hanno dato la vita per la fede.
 Oggi, molti rinunciano alla loro fede per l'illusione della vita.*

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Gdańsku

Wystawa przygotowana przez
Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN
w Gdańsku

Autor: s. Angela Krupińska CSC

Współpraca: Krzysztof Drażba, Anna Dymek,
Jan Kołakowski

Recenzent: ks. prof. dr hab. Wojciech Zawadzki

Projekt graficzny: Karolina Masłowska

Projekt map: Tomasz Ginter

Recenzja graficzna: Maciej Frycz

Redakcja językowa: Anna Świtalska-Jopek

Exhibition prepared by the Branch Office of National Education of
the Institute of National Remembrance in Gdańsk

Author: s. Angela Krupińska CSC

Cooperation: Krzysztof Drażba, Anna Dymek, Jan Kołakowski

Review: ks. prof. dr hab. Wojciech Zawadzki

Graphic design: Karolina Masłowska

Map design: Tomasz Ginter

Graphic review: Maciej Frycz

Language editing: Anna Świtalska-Jopek

English translation: Katarzyna Jopek

Mostra preparata dall'Ufficio per l'Educazione pubblica
dell'Istituto per la Memoria Nazionale di Danzica

Autore: sr. Maria Angela Krupińska CSC

Collaborazione: Krzysztof Drażba, Anna Dymek, Jan Kołakowski

Revisione contenuti: ks. prof. dr hab. Wojciech Zawadzki

Progetto grafico: Karolina Masłowska

Progetto delle mappe: Tomasz Ginter

Revisione grafica: Maciej Frycz

Revisione linguistica: Anna Świtalska-Jopek

Traduzione in lingua italiana: sr. Marietta Olczyk CSC

Revisione linguistica: Dott.ssa Cristiana Marinelli

Na wystawie wykorzystano grafiki z cyklu *Męczeństwo sióstr katarzynek* autorstwa s. Marii Karoliny Gawryś CSC oraz materiały ze zbiorów: Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Braniewie (ZŚK), Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN (BPiI), Fundacji dla Gdańska i Pomorza (FdGiP) oraz domeny publicznej.

Fragmenty relacji sióstr katarzynek pochodzą ze zbiorów Archiwum Generalnego Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny w Rzymie oraz Archiwum Prowincjalnego Sióstr św. Katarzyny w Braniewie.

The exhibition uses graphics from the series *Męczeństwo sióstr katarzynek* by s. Maria Karolina Gawryś CSC and materials from the collections of: the Congregation of the Sisters of St. Catherine the Virgin and Martyr in Braniewo (ZŚK), the Office of Search and Identification of the Institute of National Remembrance (BPiI), Foundation for Gdańsk and Pomerania (FdGiP) and the public domain.

Fragments of the accounts of sisters of the St. Catherine come from the collections of the General Archives of the Congregation of the Sisters of St. Catherine in Rome and the Provincial Archives of the Sisters of St. Catherine in Braniewo.

La mostra presenta stampe tratta dalla serie "Il martirio delle suore di Santa Caterina" di Suor Maria Karolina Gawryś CSC insieme a materiali provenienti dalle collezioni della Congregazione delle Suore di Santa Caterina Vergine e Martire a Braunsberg (Braunsberg) (ZŚK), dall'Ufficio di Ricerca e Identificazione dell'IPN (BPiI), Fondazione per la città di Danzica e la Pomerania (FdGiP) nonché da fonti di pubblico dominio.

Gli estratti dei documenti delle Suore di Santa Caterina sono tratti dai fascicoli dell'Archivio Generale della Congregazione delle Suore di Santa Caterina a Grottaferrata e dell'Archivio Provinciale delle medesime a Braniewo.

© Copyright by Instytut Pamięci Narodowej –

Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Gdańsk 2025

ISBN:

www.ipn.gov.pl

www.gdansk.ipn.gov.pl